

Nr 157.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående bidrag till täckande av de för Sveriges hantverksorganisation i dess egenskap av förmedlare av utlåningen från fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri uppkommande förvaltningskostnader för åren 1918—1922 ävensom av andra utav låneförmedlingsverksamheten härflytande direkta utgifter för hantverksorganisationen under nämnda år; given Stockholms slott den 12 mars 1918.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att såsom bidrag till täckande av de för Sveriges hantverksorganisation i dess egenskap av förmedlare av utlåning från fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri uppkommande förvaltningskostnader ävensom av andra utav låneförmedlingsverksamheten härflytande direkta utgifter för hantverksorganisationen må, direkt av fondens avkastning, utgå för år 1918 500 kronor, för år 1919 400 kronor, för år 1920 300 kronor, för år 1921 200 kronor och för år 1922 100 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 mars
1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
              SCHOTTE,
              PETRÉN,
              NILSON,
              LÖFGREN,
              friherre PALMSTIERNA,
              RYDÉN,
              UNDÉN,
              THORSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson anförde:

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning beslöt 1910 års riksdag, att en särskild fond å 200,000 kronor skulle inrättas för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri, från vilken fond, efter prövning av Kungl. Maj:t, i mån av tillgång lån finge tilldelas Sveriges hantverksorganisation, som förklarar sig villig att i egenskap av låneförmedlare utlämna låneunderstöd till hantverkare och mindre industriidkare för anskaffande av arbetsmaskiner, motorer och andra dyrbarare arbetsredskap. Därjämte beviljade riksdagen för år 1911 å riksstatens sjunde huvudtitel ett extra anslag å 2,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att tilldelas låneförmedlaren

såsom bidrag till betäckande av de för honom genom lånerörelsen uppkommande förvaltningskostnader och andra direkta utgifter.

Sedermera har riksdagen för vart och ett av åren 1912—1915 för sistnämnda ändamål beviljat ett anslag ävenledes å 2,000 kronor, att utgå direkt ur fondens avkastning.

I en till riksdagen avlåten proposition, nr 234, av den 28 april 1916 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att *dels* antaga vissa ändrade bestämmelser rörande lån från ifrågavarande fond, åsyftande bland annat att överflytta handhavandet av utlåningen från hantverksorganisationen till kommerskollegium, *dels ock* förklara, att dessa bestämmelser skulle träda i kraft den 1 januari 1917, dock att i avseende å länemedel, som hantverksorganisationen i egenskap av dittillsvarande låneförmedlare före utgången av år 1916 lyft i statskontoret, samt i fråga om de av organisationen intill samma tidpunkt utlämnade låneunderstöd då gällande bestämmelser fortfarande skulle äga tillämpning.

Därjämte har Kungl. Maj:t i samma proposition vidare föreslagit riksdagen att såsom bidrag till täckande av de för hantverksorganisationen i dess berörda egenskap av låneförmedlare uppkommande utgifter bevilja anslag för år 1916 av 2,000 kronor och för år 1917 av 600 kronor, att utgå direkt av fondens avkastning.

Sedan riksdagen i huvudsak bifallit, vad Kungl. Maj:t i berörda proposition föreslagit, har Kungl. Maj:t genom nådigt brev till statskontoret den 17 juni 1916 utanordnat den av riksdagen beviljade ersättningen till hantverksorganisationen för åren 1916 och 1917.

Avvecklingen av den utav hantverksorganisationen utövade lånerörelsen, vilken avslutats först med 1916 års utgång, har beräknats att omfatta åren 1917—1922.

I det vid omförmälda proposition fogade utdrag av protokollet över finansärenden har dåvarande chefen för finansdepartementet föreslagit, att hantverksorganisationen skulle förutom det för år 1917 beviljade anslaget å 600 kronor tillerkännas ersättning för de under övergångstiden för organisationen på grund av låneverksamheten uppkommande utgifter enligt följande grunder, nämligen för år 1918 med 500 kronor och därefter för vart och ett av åren 1919—1922 med ett belopp, som med 100 kronor understiger nästföregående års ersättningsbelopp.

I en till kommerskollegium ställd, av kollegium till finansdepartementet överlämnad skrift har nu styrelsen för Sveriges hantverksorganisation anhållit att utbekomma ersättningarna jämväl för åren 1918—1922 enligt ovan angivna beräkningsgrund.

Även jag anser, att hantverksorganisationen bör tilldelas de ifråga-

satta ersättningarna för åren 1918—1922, och torde det vara lämpligt att innevarande års riksdag, för undvikande av förnyade propositioner i ämnet, beviljar ersättningarna för hela den återstående avvecklingstiden.

Såsom förut skett torde de härför nödiga medlen böra utgå direkt ur fondens avkastning.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att såsom bidrag till täckande av de för Sveriges hantverksorganisation i dess berörda egenskap av förmedlare av utlåningen från fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri uppkommande förvaltningskostnader ävensom av andra utav låneförmedlingsverksamheten härflytande direkta utgifter för hantverksorganisationen må, direkt av fondens avkastning, utgå för år 1918 500 kronor, för år 1919 400 kronor, för år 1920 300 kronor, för år 1921 200 kronor och för år 1922 100 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till riksdagen avlätas av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Teodor Franzén.